

betydelig Forøgelse eller Udvidelse af de bestaaende Anstalter udenfor Kjøbenhavn, og dette vilde da medføre en betydelig Forøgelse af Udgifterne til Sindsygeanstalterne. Men selv om vi se bort derafra, selv om vi gaa ud fra, at det vil lykkes ved den Tvangs-klausul, der nu vil blive sat i Loven, at bevæge Kjøbenhavns Kommune til i de nærmeste Aar at indtræde i Fællesskabet og overgive sin Anstalt til Staten, saa vil Statskassens Udgifter til Sindsygevæsenet derved forøges meget betydelig. Efter min Opfattelse vil det derfor langt snarere blive en hel end en halv Mill. Kr., som der vil blive Tale om, at denne Lov vil paaføre Statskassen som Udgift, en Udgift, man hidtil har været forskaonet for. Jeg har i Betænkningen fremhævet, at Forholdet vilde fremtræde betydelig klarere, dersom Situationen i Diebliffet var den, at Statskassen intet Overstud havde, saa at det blev nødvendigt at udfordre nye Skatter til Dækning af denne Udgift, men selv om det er mindre iønspringende, er det dog lige fuldt indlysende, at det Beløb, som saaledes føres Statskassen til Udgift, i samme Grad formindsker det nu disponible Overstud, som Statskassen nu raader over, og altsaa i samme Omfang gør det nødvendigt at begrænse den Nedgang i Statsindtægterne, som fra forskellige Sider har været bragt i Forslag, naar Talen har været om Skattereformer, særlig da Toldreformen. Det er klart, at vi, der have ment, at man ved Toldreformen kunde gaa til en Nedgang af omtrent et Par Mill. Kr., nu efter Vedtagelsen af denne Lov maa finde, at Nedgangen maa nedbringes i tilsvarende Forhold, og det Samme vil da gjælde for Hvertallets Bedkommende, som altsaa ogsaa maa være forberedt paa at nedjætte deres Fordringer til Nedgangen i Toldindtægterne i Overensstemmelse med, hvad her beslattes. — Dette er nu den ene Side af Sagen; den anden Side af Sagen er den, at der ikke blot finder en Opgivelse af Statsindtægter Sted, men at der i Virkeligheden ogsaa finder en Skatteoverførelse Sted, idet man opgiver en direkte Skat, man hidtil har havt, og, da Statskassens direkte Indtægter jo ikke samtidig paa anden Maade forøges, altsaa derved vælter en tilsvarende Byrde over paa de indirekte Afgifter, og da særlig paa den af dem, som giver den største Indtægt og det egentlige Overstud, nemlig Toldindtægten. Herved fremkommer det andet Spørgsmaal, som i sig selv er meget vanskeligt at besvare, hvem denne Foranstaltning kommer til Gode og hvem den falder til Byrde, thi saa Meget turde vel være klart, at den vil komme Nogen til Gode og falde Andre til

Byrde, ellers vil den hele Foranstaltning jo ikke have Noget at betyde. Jeg kan ikke se rettere, end at de, hvem den nærmest kommer til Gode, er Hartkornseierne. Jeg vil i og for sig ikke sige Noget imod, at der gives Hartkornsbefidderne en særlig Lettelse, men det forekommer mig dog, det har nogen Betænknelighed at lægge denne Byrde over paa dem, som altsaa ikke hidtil have udredet en tilsvarende Afgift, i Stedet for at det Naturlige var at give dem en tilsvarende Lettelse. Nu anførte den ærede Ordfører — det lod han skimte igennem i sit Foredrag — at det var urimeligt her at tale om en stykkevis Reform i den Betydning, at det skulde gjøre Gjennemførelsen vanskeligere; det Samme skulde gjælde f. Ex. med Hensyn til selve Toldreformen, ogsaa naar den tages i sin Helhed. Det kan jeg aldeles ikke indrømme; jeg har for det Første i og for sig aldrig været saa bange for stykkevis Reformen som det ærede Medlem og hans Meningsfæller, men dernæst maa jeg sige, det kunde aldrig falde mig ind at forlange som Betingelse for en hvilkenjomhelst Stattereform, at man tog hele Statens Skatteforhold for til Overveielse under Et, thi saa vilde vi ganske vist aldrig naae til nogen egentlig Stattereform. Men jeg betragter det heller ikke som en stykkevis Reform, naar man tager en Afgift i sin Helhed som f. Ex. Toldafgiften og omordner den særlig for sig. Derimod bliver det en noget stykkevis Reform, naar man, idet man vil give en Skattelettelse, opgiver hidtidige Statsindtægter, men kun paa en saadan Maade at denne Lettelse i alt Fald overveieude kommer en enkelt Klasse Skatteydere til Gode, medens derimod andre Skatteydere ikke faae en tilsvarende Nedgang, snarest maaste en Forøgelse. For mig vilde det derfor ganske vist stille sig noget anderledes, dersom der samtidig med denne Lov blev vedtaget en Nedjættelse ogsaa ved de indirekte Afgifter, særlig af en saadan Natur, at den kunde siges at hvide noget Bederlag for de paagjældende Nedjættelser af de direkte og i saa Henseende vil jeg særlig nævne Toldafgiften paa Salt, som man altid har været enig om rammer hele Befolkningen. Dersom altsaa Forhandlingen af denne Lov gif efter i Stedet for forud for den endelige Forhandling om den forelagte Handelstraktat, vilde jeg ganske vist være noget mindre utilbøielig til at gaa ind paa det foreliggende Forslag, end jeg er for Diebliffet. Men iøvrigt maa jeg fremhæve, som jeg ogsaa har gjort i selve Betænkningen, at jeg jo ingentunde har stillet mig som en absolut principiel Modstander af det her foreslaaede; jeg har kun sagt, at jeg i Diebliffet har overveieude Betænknelighed